

«Армію слід годувати свою, або годуватимеш чужу»

Однією зі знакових віх посилення обороноздатності держави стало відродження Національної гвардії України. У сьогоднішньому номері «Прикордонника України» спілкуємося з одним із ініціаторів формування Нацгвардії – членом Комітету з питань національної безпеки і оборони Верховної Ради України Юрієм Сиротюком.

4 стор.

Ворог не спить і нам не гоже

Сьогодні українці мають бути особливо пильними, щоб не піддатися на провокації та не дати засланим із Росії козачкам розігравати в нашій країні бойовик за сценарієм своїх режисерів. Адже хеп-енду для України там не передбачено. Зараз особливо слід розуміти, що ворог не спить, деякі приклади цього у матеріалах шпальти.

6 стор.

ПРИКОРДОННИК УКРАЇНИ

№ 11 (5409)

21 БЕРЕЗНЯ 2014 РОКУ

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ

За нами – вся Україна!

Здавалося б високопафосні донедавна слова на кшталт «вірність Присязі українському народові», «священний обов'язок», «честь захищати державу», «офіцерська гідність» тощо сьогодні набули якісно нового змісту. Якщо раніше не було реальної потреби роздумувати, чи доведеться стати на захист Батьківщини, то нові реалії сьогодення змушують українців добряче над цим замислитися. Проте вітчизняним «зеленим кашкетам» роздумувати про таку можливість ні до чого. Без зайвих слів і без жодних сумнівів, з гордо піднятою головою та патріотичним блиском в очах для посилення на ділянку українсько-російського рубежу одна за одною вирушають мотоманеврені групи.

8 стор.

НЕ ПО-ЛЮДСЬКИ

7 стор.

Вам тут не жити! Геть з квартири!

Вторгнутися, захопити, заблокувати прикордонні підрозділи, виселити сім'ї тамтешніх охоронці рубежу. Так, сьогодні російські окупанти не лише погрожують зброєю прикордонникам, але й виселяють їхніх дружин і дітей зі службових квартир.

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА

Брехня. Провокації. Підтасовка фактів

Як ви думаєте, чому навіть серед наших співвітчизників знаходяться ті, хто ворожі дії північного сусіда цілком виправдовує? Все досить тривіально – проти України заради «правильного» світосприйняття та мислення українців і, до речі, самих росіян, провадиться чітко спланована спеціальна інформаційно-психологічна операція.

10 стор.

ЗА МИНУЛИЙ ТИЖДЕНЬ

Державний кордон України перетнуло
1,2 млн. осіб > **344** тис. транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **41** особа > з них **17** незаконних мігрантів

Вилучено **10** од. зброї

Затримано товарів і вантажів, що незаконно переміщувалися через державний кордон на **187** тис. грн.

МОБІЛІЗАЦІЯ

Хочемо миру, але готуємося до війни

Враховуючи небезпеку прямого військового вторгнення в Україну, а також продовження агресії в Автономній Республіці Крим, яку Російська Федерація прикриває фарсом під назвою «референдум», котрий ніколи не буде визнаний ні Україною, ні всім цивілізованим світом, виконуючий обов'язки Президента України, Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов підписав Указ «Про часткову мобілізацію». Після схвалення документа Верховною Радою України він негайно вступив у дію.

Андрій ГЕРАСИМКІВ

Згідно з Указом протягом 45 діб в усіх регіонах України, включаючи Автономну Республіку Крим та місто Севастополь, буде проведено часткову мобілізацію. Щоправда, на території Кримського півострова мобілізаційні заходи будуть проведені з числа громадян, які добровільно висловили бажання бути призваними на військову службу, прибувши до військових комісаріатів чи військових частин. Загалом планується призвати 20 тисяч осіб у Збройні Сили, 20 тисяч – у Національну гвардію, і ще 3,9 тисячі – до лав Держприкордонслужби України.

Крім того, очільники Служби безпеки України, Управління державної охорони України, Служби зовнішньої розвідки, Національної гвардії, Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та інших центральних органів виконавчої влади, які мають у своєму підпорядкуванні військові формування, повинні перевести підпорядковані структури на організацію та штати воєнного часу.

Водночас місцеві органи виконавчої влади разом із органами місцевого самоврядування зобов'язані організувати та забезпечити своєчасне оповіщення і прибуття громадян, які призиваються на військову службу, а також прибуття техніки на збірні

пункти та у військові частини. Відповідно до мобілізаційних планів у тимчасове розпорядження Збройних Сил України, Національної гвардії та інших військових формувань України повинні бути передані необхідні будівлі, споруди, земельні ділянки, транспортні та інші матеріально-технічні засоби.

За словами Олександра Турчинова, ставку при частковій мобілізації буде зроблено, передусім, на добровольців, а також на військових фахівців, які вже проходили службу в армії. Водночас юнаків, яким щойно виповнилося 18 років, ніхто поки що призивати не буде.

Виступаючи з парламентської трибуни, секретар Ради національної безпеки та оборони України Андрій Парубій зазначив, що сьогоднішня часткова мобілізація проводиться згідно з існуючим законодавством, зокрема, відповідно до закону «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію». Відтак при РНБО створено оперативний штаб, який включає в себе представників усіх силових відомств, і розглядає оперативні питання стосовно безпеки і оборони. Окрім того, в

РНБО створено експертно-консультаційну раду, яка включає в себе найбільш авторитетних експертів з питань безпеки і оборони й тих, які мають достатній авторитет і досвід для того, щоб давати рекомендації.

Під час мобілізації військовозобов'язані громадяни (крім тих, які проходять службу у військовому резерві), повинні з'явитися на збірні пункти у строки, зазначені в отриманих ними документах (мобілізаційних посвідченнях, повістках або розпорядженнях військових комісарів). Резервісти зобов'язані з'явитися до військових частин у строки, визначені командирами військових частин, в яких вони проходять службу у військовому резерві. За призваними на збори та резервістами зберігаються місце роботи, посада і середня заробітна плата на підприємстві чи в організації, незалежно від форми власності.

Нагадаємо, що всім, хто перебуває на військовому обліку, з моменту оголошення мобілізації забороняється зміна місця проживання без дозволу посадової особи військового комісаріату. За неявку у військкомат за повісткою

порушникові загрожує адміністративна відповідальність у вигляді штрафу. А ось за ухилення від призову за мобілізацією в ст. 336 Кримінального кодексу України прописано відповідальність у вигляді позбавлення волі на строк від двох до п'яти років. Натомість умисне ухилення від проходження навчальних зборів тягне за собою кримінальну відповідальність (ст. 337 КК України – від штрафу в 1200 грн. до 6 місяців арешту). В обох вищезазначених випадках склад порушення буде мати місце при наявності врученої під розпис повістки і подальшої неявки.

Не підлягають призову на військову службу під час мобілізації військовозобов'язані:

- заброньовані на період мобілізації та на воєнний час за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, а також за підприємствами, установами і організаціями в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

- визнані військово-лікарською комісією тимчасово непридатними до військової служби за станом здоров'я на термін до шести місяців (з наступним проходженням ВЛК);

- чоловіки, на утриманні яких перебувають п'ять і більше дітей віком до 16 років (такі чоловіки можуть бути призвані на військову службу у разі їх згоди тільки за місцем проживання);

- жінки, на утриманні яких перебувають діти віком до 16 років (такі жінки можуть бути призвані на військову службу в разі їх згоди і тільки за місцем проживання);

- зайняті постійним доглядом за особами, що його потребують, відповідно до законодавства України, в разі відсутності інших осіб, які можуть здійснювати такий догляд;

- народні депутати України, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

БЮДЖЕТ ПЕРЕПИСАЛИ

Мільярди на оборону

Незважаючи на те, що економіка держави перебуває у надзвичайно важкому стані, Верховна Рада України спільно з Кабінетом Міністрів усе ж знайшли змогу додатково фінансувати першочергові потреби сектору оборони у розмірі 6,8 мільярдів гривень.

Андрій ГЕРАСИМКІВ

На фоні критичного загострення суспільно-політичної ситуації на Кримському півострові, неприхованої агресії Російської Федерації, безчинств незаконно створених збройних формувань проросійського спрямування, захоплені та заблоковані органи державної влади, аеропортів, транспортних комунікацій і військових частин перед українською владою постало завдання негайного посилення сектору національної безпеки. Задля цього у неділю, 16 березня, Кабінет Міністрів України зібрався на позачергове засідання.

У вступному слові Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк наголосив, що Уряд повинен терміново віднайти кошти, необхідні для проведення мобілізації й приведення Збройних Сил, Внутрішніх військ і Державної прикордонної служби у відповідний ефективний стан. Він повідомив, що загалом запити силових відомств

на три місяці становлять 6,8 млрд. гривень. Відтак Уряду необхідно практично в десять разів збільшити суму коштів на оборону, передбачену в поточному законі про Державний бюджет.

«Для того щоб у цих надзвичайно складних умовах профінансувати Міністерство оборони та інші силові відомства, нам треба буде перерозподілити кошти і зняти з низки програм ці мільярди. Сьогодні мова йде про захист нашої країни. І будь-які інші витрати не вартуватимуть нічого, якщо українські Збройні Сили не зможуть захистити державу», – наголосив Арсеній Яценюк.

Уже наступного дня український Парламент затвердив зміни до державного бюджету на поточний рік, якими сформував резервний фонд на мобілізацію, модернізацію і підвищення боєготовності Внутрішніх військ, Міністерства оборони та Державної прикордонної служби України.

Проект закону про внесення змін до Закону «Про Державний бюджет України на 2014 рік» доповідав міністр фінансів Олександр Шлапак. Він зазначив: «Для того щоб

протягом трьох місяців провести мобілізацію, необхідна сума в 7,6 мільярдів гривень. Значна частина цих коштів є в наших головних розпорядників бюджетних коштів. Таким чином, сума, яка пропонується до перерозподілу – це 6 мільярдів 882 мільйони».

«Куди підуть ці кошти? В першу чергу майже половина цієї суми – це придбання озброєння і техніки, її капітальний ремонт, придбання спеціального автотранспорту й спеціальних автомобілів. Далі, це – забезпечення військової техніки паливно-мастильними матеріалами та проведення навчальних зборів і таборів. Крім того, це мобілізація додатково 43,9 тисячі військовослужбовців: 20 тисяч – Міністерством оборони, 20 тисяч – Внутрішніми військами, 3,9 тисячі – прикордонниками. Це, відповідно, їхнє харчування, засоби зв'язку тощо. У нас

розписаний графік фінансування фактично поденно», – пояснив міністр фінансів.

Олександр Шлапак також пояснив, звідки взяті такі кошти. За його словами, немає інших можливостей, окрім як перерозподілити видатки в Державному бюджеті 2014 року. Доповідач повідомив, що законопроектом пропонується: більше 1 мільярда гривень зняти з централізованих капітальних видатків; більше мільярда гривень зняти з Фонду регіонального розвитку; майже 600 мільйонів з Мінрегіонбуду – це ремонт пріоритетних об'єктів, ліфти, зовнішнє освітлення, оптові сільгоспринки, «Украгролізинг», «Євробаскет-2015» і багато інших статей, які є в проекті і допоможуть знайти видатки для того, щоб буквально за кілька днів почати фінансування військових на 6,8 мільярдів.

ФОТОФАКТ

Не пройти, не проїхати

Зважаючи на нинішні загрози, голова Донецької облдержадміністрації Сергій Тарута суттєво змінив обличчя лінії держкордону в області.

— Ми з братом на вихідних за власні кошти вирили рів, шириною чотири метри, уздовж всієї ділянки кордону. Таким чином, будь-який транспорт або техніка тепер може потрапити в регіон тільки через пункти пропуску, — цитує Сергія Таруту Управління інформаційної політики та з питань преси облдержадміністрації. Крім того, в пунктах пропуску на Донеччині з'явилися багатотонні конструкції — тетраподи, основне призначення яких — укріплення берегових ліній, та можливий прив небажаних гостей вони можуть гасити не гірше, ніж морські хвилі. ■

ПИЛЬНІСТЬ

«Перевірка» на пильність

В умовах різкого загострення напруги на державному кордоні «зелені кашкети» продовжують посилено нести службу на усіх ділянках рубежу. Так, прикордонники Чопського загону протягом лише однієї ночі затримали 33 незаконних мігранти. Першу групу порушників правоохоронці виявили на околиці села Оноківці Закарпатської області. Після спрацювання сигналізаційного пристрою наряд правоохоронців одразу ж прибув на місце виявлення та затримав 6 чоловіків за 200 метрів від держрубежу. Вони виявилися вихідцями із Афганістану. Менше ніж за годину охоронці кордону затримали ще 27 порушників. Серед них були громадяни Афганістану та Сирії.

Роман ПАВЛЕНКО

ДЕПУТАТСЬКИЙ ВІЗИТ

Титулований гість «Гірська»

Лідер однієї з фракцій українського Парламенту та всесвітньо відомий боксер Віталій Кличко, який не раз демонстрував вміння тримати удар як супротивника, так і життєвих обставин, завітав підтримати бойовий дух охоронців українського рубежу та ознайомитися з умовами, в яких несе службу персонал відділу прикордонної служби «Гірськ».

автографи він особисто взяв у знаменитих професійних боксерів, коли до переїзду на Чернігівщину, проходив службу на ОКПП «Київ». Український чемпіон із задоволенням поставив свій підпис на рукавичці та, передавши сувенір керівнику ВПС, потиснув йому руку.

Далі делегація з депутатом-боксером перемістилась у пункт пропуску «Сеньківка». Саме там сходяться кордони України, Білорусі та Росії. Віталій Кличко оглянув лінію кордону, поспілкувався з черговою зміною. Особливо політик цікавився щільністю пасажиропотоку, практичним результатом роботи щодо непропуску так званих «туристів Путіна». Наприкінці своєї роботи Віталій Кличко дав короткий брифінг для представників засобів масової інформації. ■

Ривок зірвався

«Фіат», що рухався на великій швидкості у бік Росії, сумські прикордонники відділу «Краснопілля» зупинили неподалік українського села Мар'їне. Окрім водія в автомобілі був ще й пасажир — обидва громадяни України. Чому так поспішали обоє чоловіків стало зрозуміло після огляду іномарки. У ній вони намагалися без жодного прикордонно-митного оформлення доправити до сусідньої країни велику партію фотоапаратів, комплектуючих до комп'ютерів та інші товари народного споживання. Сума вилученого складала 600 тисяч гривень, транспортного засобу — 100 тисяч. За дане правопорушення громадянам України доведеться ще й сплатити штраф по 3 400 гривень кожному.

Роман ТКАЧ

Припнули «залізних коней»

Двоє наших співвітчизників, на двох мікроавтобусах «Мерседес», поверталися із-за кордону через пункт пропуску «Тиса». Вели себе удавано спокійно. Але лише до того часу, поки в результаті спільного огляду прикордонники Чопського загону та працівники митниці не виявили 9 частково розібраних мотоциклів різних класів. А знахідка справді вартувала уваги. Серед «залізних коней», що перевозили українці, були спорт-байки «BMW», «YAMAHA», «KAWASAKI», «DUCATI» та інші. Усі мотоцикли правоохоронці вилучили встановленим порядком. Сума оцінки контрабанди складала понад 1 мільйон гривень. Також на адресу українського бюро Інтерполу направлено запит щодо перевірки конфіскованих транспортних засобів серед викрадених на території країн Єврозою.

Людмила ТКАЧЕНКО

Олександр ДУДКО
Андрій КУЧЕРОВ

Під час перебування у «Гірську» політик мав можливість зустрітися та поспілкуватися з персоналом підрозділу, який перебував на черговій зміні. Віталій Володимирович розповів прикордонникам про суспільно-політичну обстановку у державі, окреслив своє бачення

того, що відбувається у країні та шляхи вирішення гострих і нагальних проблем. Окремо політик зупинився на безпековому секторі парламентської роботи, зокрема на пріоритетах щодо розвитку Збройних Сил, які за останні роки втратили боєздатність.

Під час діалогу з прикордонниками Віталій Володимирович відповів на запитання прикордонників. У переважній

більшості вони стосувалися соціального захисту військовослужбовців, забезпечення житлом, збільшення грошового забезпечення, пенсійної політики стосовно військовослужбовців.

По закінченні розмови з прикордонниками в «Гірську» до лідера «Удару» звернувся командир Чернігівського прикордонного загону полковник Олександр

Птиця з проханням залишити власний автограф на боксерських рукавичках, які належать начальнику ВПС «Гірськ» майору Олексію Шереметі. Віталій Володимирович погодився, однак, взявши рукавички, здивувався, коли побачив автографи кількох знаменитих боксерів, в тому числі й Ленокса Льюїса. Олексій Шеремета пояснив, що ці

БЛАГОДІЙНІСТЬ

ДПСУ перераховано вже понад 1 мільйон гривень

Щодня на адресу захисників державних рубежів України від ветеранів-прикордонників і небаждужих громадян надходять не лише слова підтримки та вдячності, а й благодійні внески.

Андрій ДЕМЧЕНКО

Наразі все більше людей надсилають благодійну фінансову допомогу прикордонникам і членам їхніх сімей, які залишаються в облозі агресорів. Загалом до цієї підтримки вже долучилося близько 50 фізичних та юридичних осіб. На момент підготовки матеріалу на рахунок — 1 мільйон 58 тисяч гривень (отримувач: Адміністрація Державної прикордонної служби України; р/рахунок: 31258302118593; код ЄДРПОУ: 00034039; банк: Головне управління Державної казна-

чейської служби України у м. Києві; код банку (МФО): 820019).

У даний час кошти накопичуються на рахунок та будуть розподілені між військовослужбовцями, які проходять службу в Криму. Таке рішення буде розглянуто на засіданні комісії разом з громадськими організаціями та оприлюднено для обговорення.

Також деякі мережі станцій технічного обслуговування на безкоштовній основі ініціативно запропонували ремонт транспортних засобів охоронців кордону, а прикордонникам, які охороняють державний рубіж безпосередньо з Росією, звозять ков-

дри, спальні мішки та інші необхідні речі. З питань технічної та речової допомоги громадяни можуть звертатися за телефоном: (044) 239-84-66.

Повідомляємо, що Державна прикордонна служба України висловлює слова вдячності небаждужим громадянам, які в тяжку хвилину підтримують охоронців кордону та не залишають їх наодинці з агресорами. ■

Нардеп Юрій СИРОТЮК: «Армію слід годувати своєю, або годуватимеш чужу»

У відповідь на агресію північного сусіда в Криму українське суспільство дедалі частіше піднімає питання обороноздатності держави, мобілізації, підготовки та фінансування сектору безпеки. Одним зі значних елементів у процесі вирішення зазначених питань стало відродження Національної гвардії України. У сьогоднішньому номері «Прикордонника України» спілкуємося з одним із ініціаторів формування Нацгвардії – членом Комітету з питань національної безпеки і оборони Верховної Ради України Юрієм Сиротюком.

Спілкувався Олег БОЙКО

— Юрію Миколайовичу, як один з ініціаторів відродження Нацгвардії України, розкажіть, будь ласка, якими Ви бачите основні завдання цієї інституції, її озброєння, оснащення та підготовку особового складу?

— Відроджена Національна гвардія повинна продовжити традиції початків незалежності. 1991 року Нацгвардія стала першим військовим формуванням незалежної України. До того як її ліквідував Президент Леонід Кучма 2000 року, Національна гвардія успішно захищала українську цілісність, а також оберігала спокій держави. Гвардійці навели порядок у Криму, поклавши край мішкочині. Громадяни були сповнені гордості за Нацгвардію, а не боялись її – як внутрішніх військ.

Хоча гвардійці оберігатимуть громадський спокій, охоронятимуть посольства та атомні станції, головна їхня функція – стати першим ешеленом проти ворожих зазіхань. Ключове завдання – захист конституційного ладу й територіальної цілісності від ворожих посягань. У Гвардію варто залучити на контрактній основі досвідчених і високопрофесійних солдатів та офіцерів, які служитимуть Батьківщині в найбільш критичних місцях. Відповідно відродиться імідж елітарного підрозділу, прикладу для інших бойових частин. У гвардії зможуть реалізувати себе добровольці, які прагнуть служити Україні. Звісно, навчатись гвардійці повинні за найбільш вимогливими стандартами Збройних Сил. Ще раз нагадаю, що мій законопроект передбачає існування Національної гвардії як самостійної структури, а не підрозділу МВС. Тому я зареєстрував проект змін до Закону «Про національну гвардію», який передбачає виведення Нацгвардії зі структури МВС та позбавлення її невластивих, наприклад, конвойних функцій.

— Придністровський конфлікт, ситуація довкола острова Коса Тузла, нині Крим – це випадки, коли органи охорони кордону потребували реальної силової підтримки. Нині формується Нацгвардія і, скоріш за все, гвардійці першими приходять на підмогу прикордонникам. У яких випадках і як цей механізм буде включатися?

— Національна гвардія – високотренована еліта, спецназ силовиків. Її доцільно концентрувати на найбільш загрозливих напрямках. Це включає ще одну необхідну рису – високу мобільність. Якщо порушується кордон – цивільними провокаторами чи перевдягненими військовими, та навіть починається повномасштабне вторгнення – Національна гвардія повинна якнайшвидше прибути на місце конфлікту, щоб допомогти прикордонникам локалізувати загрозу. Вона відіб'є чи призупинить атаку, вигравши час для розгортання Збройних Сил.

В останні роки, на жаль, систематично нишилася система координації дій різних силових структур і спецслужб, відсутність узгоджених мобілізаційних планів. Зараз на марші необхідно налагодити цю роботу.

— У країнах західного світу кордон охороняють правоохоронні органи сервісного спрямування, радянський кордон охороняли війська з відповідним озброєнням і підготовкою. Яку, на Вашу думку, охорону кордону потрібно впровадити в Україні, в котрій є такі воєвоєніччє сусіди?

— Звісно, ми рухаємося до Європи і будемо впроваджувати стандарти цивілізованого світу. Досвід показує значну ефективність прикордонного контролю вздовж кордонів ЄС. Україна в перспективі стане членом цього утворення і розділить участь у спільній системі прикордонного контролю (східний кордон України стане кордоном ЄС). Однак згадані перетворення потребують часу та зусиль. На даний момент наша держава перебуває під постійною загрозою повномасштабної війни, агресія вже захлинула Крим. У критичній ситуації саме військові стають на захист кордонів. Тому на даному етапі розпочинати глибокі реформи не на часі. Але Прикордонна служба, звісно ж, повинна бути підсилена фінансово. Потрібно збільшити як соціальне забезпечення прикордонників, так і кошти на вирішення нагальних проблем. Слід завершити демаркацію державних кордонів. Зокрема, це стосується Росії, де визначення кордону слід проводити навіть в односторонньому порядку при небажанні Кремля співпрацювати. Слід посилити східний кордон, щоб мінімізувати проникнення всіляких провокаторів і ворожих агентів.

— Депутат Москаль натякнув, що за 1600 грн. не буде багато бажаних служити в Гвардії. Проросійські агітатори в Криму обіцяють потенційним зрадникам шістьох більші зарплати, високі пенсії та інші блага російського союзнакета. Чи не бачать у Комітеті з питань національної безпеки і оборони загрози нацбезпеці у низьких соціально-економічних умовах силовиків?

— У Національну гвардію повинні йти патріоти, які не заважаються в критичну хвилину покласти життя за Батьківщину. Для них питання грошової винагороди не буде першорядним. Це обов'язок кожного українця – захищати державний суверенітет. До честі наших військовослужбовців, які служать у Криму, майже ніхто не повівся на солодкі обіцянки. Навіть етнічні росіяни залишаються вірними Присязі. І це попри багаторічне животіння українських офіцерів, яким ніколи не виділяли достатніх коштів. Звісно, держава повинна гідно забезпечити своїх захисників. Вони повинні знати, що їхні родини не бідуватимуть у жодному випадку. Комітет національної безпеки і оборони неодноразово подавав пропозиції до бюджету стосовно підвищення рівня матеріального забезпечення військовослужбовців. Проте влада ніколи не знаходила фінансів. Тепер же очевидна загроза багатьом відкрила очі – армію слід годувати своєю, або годуватимеш чужу. Нещодавно Верховна Рада виділила 6,8 млрд. грн. на потреби Збройних Сил. У подальшому Комітет продовжить захист інтересів військових, добиватиметься значного підвищення рівня соціальних виплат.

Водночас необхідно терміново направити необхідні кошти і для Державної при-

кордонної служби, в тому числі й для підвищення рівня грошового забезпечення.

— Крим показав певну небезпеку територіального принципу комплектування, коли на окупованій території опинилися одночасно військовослужбовці, їхні сім'ї і все майно, через що здійснюється тиск на силовиків. Як законодавці бачать вирішення питань переселення сімей, компенсації втрат захисникам Вітчизни, пов'язаних з виконанням службових обов'язків?

— Дійсно, загрозливий стан сімей кримських військовослужбовців вимагає реформ. Територіальні підрозділи повинні формуватися з представників усіх регіонів країни. Родинам військовослужбовців слід надати можливість придбати житло в центрі країни. Особливо це стосується представників прикордонних районів, що перебувають під загрозою. Уряд вже ініціював додаткові виплати солдатам і офіцерам, що попри всі загрози продовжують виконання свого обов'язку перед Україною в Криму. В подальшому Комітет слідкуватиме за ситуацією, лобюватиме інтереси сімей військовослужбовців. Ми не можемо забути про захисників Батьківщини, які залишаються вірними Присязі в цей непростий час.

— У Верховній Раді піднімаються питання щодо надання дозволу усім громадянам володіти вогнепальною зброєю як фактор стримування для внутрішніх і зовнішніх загроз. Яка Ваша думка щодо цього питання?

— В умовах загрози державній цілісності це назріле питання. Я підготував законопроект «Про зброю», яким передбачено легалізацію стрілецької зброї. Повнолітня людина, яка пройшла медичний огляд і не мала судимостей, матиме право придбати зброю. Вільне носіння зброї в багатьох країнах служить запорукою демократії суспільства – наприклад, у США. Та й бандити, яких особливо зараз розвелось багато, ніколи не мали проблем із вогнепальною зброєю. Сама можливість відсічі від потенційної жертви стримає нападників. Тим більше, що здобути під час Революції Гідності зброю ніхто не дасть. Люди сподіваються лише на себе і їх важко у цьому звинуватити. З іншого боку – реєстрація зброї допоможе контролювати її застосування.

Крім того, ВО «Свобода», яке я представляю у Парламенті, виступає за реформу української оборони за швейцарським зразком. Ця модель передбачає високопрофесійну армію, що підкріплюється мільйонами резервістів, які регулярно проходять короткотривалі тренування – скажімо, один тиждень на рік. Відповідно, кожна людина зберігатиме вдома зброю, якою вміє користуватися. Можливість швидкої мобілізації найкраще захистить нашу безпеку, відбивши агресорам бажання воювати з українцями.

— Україна виробляє й експортує озброєння, військову техніку, у той час як українські військові намагаються тримати на плаву морально та фізично застарілий радянський снарядок. Чи має Комітет з питань національної безпеки і оборони свій рецепт лікування сектору оборони від наслідків тотального недофінансування минулими роками?

— Український оборонний сектор – один із найпотужніших у світі. Останніми роками він спрямований на експорт і досягнув у цьому великих успіхів. Попри гігантські корупційні схеми, державний концерн Укроборонпром завойовує ринки Таїланду, Мексики, африканських країн, а також держав СНД. Однак лише 10 % виробництва реалізує замовлення вітчизняної армії. Причина – в хронічному недофінансуванні Збройних Сил. Не секрет, що донедавна міністерські посади в силових відомствах займали якщо не громадяни Росії, то агенти ФСБ. Розкрадаючи кошти, вони зводили нанівець оборонний сектор. Проте навіть старих радянських запасів цілком достатньо, щоб озброїти мільйонну армію. Проте в перспективі ставка повинна лягти на високопрофесійну армію, яка користуватиметься найновішим озброєнням. Технічні напрацювання українського ВПК дозволяють частково забезпечити армію. У певних галузях потребуємо імпорту озброєнь. Потрібне лише державне фінансування, якого наш Комітет всіляко домагатиметься. Я, до речі, пропоную до моменту переозброєння усіх військових формувань закріпити 5% від ВВП на потреби сектору безпеки і оборони, при нинішніх 0,8%, який іде на Збройні сили – це вагоме нарощення фінансування.

— Наша країна має позаблоковий статус, вона віддала третій за потужністю ядерний потенціал, а затвердженого механізму реалізації країнами-гарантами за Будапештським меморандумом своїх зобов'язань не існує. Ваша думка: як виходити з цього становища?

— Зараз весь світ стоїть перед викликом. Якщо країни-гаранти не нададуть допомоги, то яка ціна міжнародним угодам? Буде знищено правове поле, народжене після Другої світової війни. Десятиліттями члени ядерного клубу стримували розповзання ядерної зброї, представляючи себе сторожами миру на планеті. Український приклад був переконливим аргументом на користь відмови від ядерного статусу. Тепер же втрачається будь-яке моральне підґрунтя вимагати роззброєння в Ірану та Північній Кореї. Інші держави теж візьмуться за ядерну бомбу як реальний засіб стримування. Тим більше зростає загроза неконтрольованого поширення ядерних технологій, їх використання різноманітними екстремістами. Я сподіваюся, що західний світ розуміє ці загрози й, відповідно, діятиме. Проте в будь-якому випадку слід покластися на власні сили – без нас самих ніхто не допоможе.

Наразі, перебуваючи відповідальними політиками, ми не ставимо за мету негайне відновлення ядерного статусу. Слід відповісти на виклик міжнародній системі безпеки та співпрацювати з Європою й США. Цей спосіб – інтеграція до НАТО. Участь у спільному безпековому блоці стає реальною необхідністю перед лицем російської загрози. Повернення до ядерного статусу (технологічно цілком можливо, хоч і витратно) – крайній засіб, який поки що залишається в резерві. ■

Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ

Щоби зрозуміти це потрібно повернутися до історії. Вона ж почалася з того, що 4 листопада 1991 року (в один день із Прикордонними військами) Верховна Рада, яка нещодавно проголосила суверенітет України, прийняла відповідний закон і створила Національну гвардію як «державний озброєний орган, створений на базі внутрішніх військ, покликаний захищати суверенітет України, її територіальну цілісність, а також життя й особисту гідність громадян, їхні конституційні права і свободи від злочинних посягань та інших антигромадських дій». Тоді, після так званого серпневого путчу, який, власне, й поставив фактичну крапку в існуванні СРСР, нова українська влада прагнула здобути підтримку реальної сили, яка б забрала на себе можливості оперативних частин Внутрішніх військ МВС та могла у разі виникнення нових збройних заколотів протистояти ще не зовсім лояльній новим незалежним реаліям армії. А у разі потреби разом із національними Збройними Силами протистояти зовнішнім загрозам. При цьому у складі МВС згодом було створено Війська внутрішньої та конвойної охорони, які, як і раніше, виконували завдання з охорони особливо важливих об'єктів, зокрема атомних електростанцій і здійснювали конвоювання засуджених та охорону місць позбавлення волі.

Нова українська Гвардія почала успішно розвиватися й згодом виросла до семи вельми боєздатних дивізій. Утім, на щастя, на базі потужного угруповання Радянської Армії, яке опинилося на час проголошення незалежності на території України, було швидко й без загрозових конфліктів створено Збройні Сили України, які жодним чином не становили загрози існуванню молодої держави. Тим більше в умовах економічної кризи та миролюбного зовнішньополітичного вектору потрібно було не «нарошувати м'язи», а навпаки позбавлятися зайвої сили, утримання якої тягнуло за собою відчутні витрати. Тоді гвардії було додано функцію участі в охороні громадського порядку, яка реально звелася до спільного патрулювання вулиць гвардійськими солдатами спільно з працівниками міліції. Але МВС від такої допомоги було не у захваті й все наполегливіше лобювало відтворення повноцінних Внутрішніх військ.

Тому коли тодішньому керівництву держави стало цілком зрозуміло, що реальної потреби в утриманні ще одної озброєної структури, необхідності у виконанні якої за первісним призначенням немає і що МВС буде куди зручніше працювати над своїми завданнями без міжвідомчих бар'єрів, на початку 2000 року Нацгвардію було розформовано. Її потужну бойову компоненту передали Збройним Силам, а правоохоронну функцію повернули до МВС. Так склався баланс сил, який проіснував 14 років.

Проте після відомих суспільно-політичних процесів в Україні, що почалися у листопаді минулого року й у яких далеко не останню роль мимоволі відігравали ВВ та зміни найвищої влади, проблема докорінного реформування знову постала на часі. Як вихід було знову піднято (й вирішено) «гвардійське» питання. Але цього разу передумови та підхід до створення Гвардії на відміну від ситуації 1991 року були зовсім інакшими.

Нацгвардія зразка 2014 року зберегла спільні риси зі своєю попередницею та ВВ в той же час

ї наступниці, як і ВВ призначено участь у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій лише на об'єктах, що охороняються. Окрім того, новостворена Гвардія обмежується лише участю у підтриманні або відновленні правопорядку в районах виникнення особливо тяжких надзвичайних ситуацій техногенного чи природного характеру (стихійного лиха, катастроф, особливо великих пожеж, застосування засобів ураження, пандемій, панзоотій тощо), що створюють загрозу життю та здоров'ю населення.

охороняються; переслідування й затримання заарештованих і засуджених осіб, які втекли з-під варти; забезпечення ізоляції осіб, затриманих за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, засуджених; надання допомоги адміністрації установ виконання покарань і слідчих ізоляторів у ліквідації фактів групової непокорності та масових безпорядків. Утім, закон — це не догма, до нього можна внести обґрунтовані зміни.

При цьому правоохоронна функція для свіжоствореної Гвардії Парламентом прописана

Нацгвардія України: старе ім'я, нові завдання

13 березня нинішнього року вітчизняним Парламентом прийнято Закон «Про Національну гвардію України». Чим стане це військове формування — поверненням «старої» Нацгвардії чи новою формою існування Внутрішніх військ МВС?

Майдан Незалежності. Пункт прийому добровольців до лав Національної гвардії України

набула нових особливостей. Так, попри відтворення старої назви й принципу формування на базі Внутрішніх військ, НГ-2014 не стала самостійним органом державної влади, а набула статусу «військового формування з правоохоронними функціями, що входить до системи Міністерства внутрішніх справ України», тобто посіла місце ВВ, закон про які втратив свою чинність. Хоча частину завдань старої гвардії було цілком або за суттю відтворено.

Наприклад, це захист конституційного ладу України, цілісності її території від спроб зміни її насильницьким шляхом. Як і участь у здійсненні заходів, пов'язаних з припиненням збройних конфліктів та інших провокацій на державному кордоні, а також заходів щодо недопущення масового переходу державного кордону з території суміжних держав.

А такі завдання, як охорона громадського порядку, охорона диппредставництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій в Україні, участь у територіальній обороні прописані для всіх трьох структур. В той же час, якщо Гвардія «попереднього скликання» мала брати участь у ліквідації наслідків аварій, катастроф і стихійного лиха тобто діяти на всій території країни, то

У спадок від Внутрішніх військ дісталися такі негвардійські для періоду 1991-2000 років завдання, як охорона ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання державної власності, важливих державних об'єктів; охорона спеціальних вантажів, центральних баз матеріально-технічного забезпечення Міністерства внутрішніх справ і участь у припиненні масових заворушень, що супроводжуються насильством над громадянами.

Хоча водночас такі функції ВВ, як конвоювання осіб, узятих під варту та/або засуджених до позбавлення волі, у тому числі під час їх екстрадиції, а також забезпечення охорони осіб, які тримаються під вартою, під час судових засідань у визначених МВС судах залишені за новою Гвардією тимчасово, до введення в дію законів, що регулюють діяльність державних органів у частині забезпечення виконання зазначених завдань. Можна передбачити, що швидше за все цю сферу буде передано до компетенції Державної пенітенціарної служби.

Проте частина того, що раніше належало виконувати ВВ, так і залишилося поза увагою нового закону. Це здійснення пропускного режиму на об'єктах, що

набагато повніше та у більшому обсязі, ніж у законі 1991 року чи для тих же ВВ. Так, гвардійці беруть участь у забезпеченні громадської безпеки та охороні громадського порядку під час проведення зборів, мітингів, походів, демонстрацій та інших масових заходів, що створюють небезпеку для життя й здоров'я громадян. Власне, мають взяти на себе те, чим раніше опікувався горезвісний, нині розформований «Беркут». Сюди ж слід віднести забезпечення охорони визначених Урядом органів державної влади, участь у здійсненні заходів державної охорони органів державної влади та посадових осіб, а також участь у спеціальних операціях із знешкодження озброєних злочинців, припиненні діяльності не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань (груп), організованих груп і злочинних організацій на території України, а також у заходах, пов'язаних із припиненням терористичної діяльності. Новим завданням до того ж є участь у відновленні правопорядку у разі виникнення міжнародних і міжконфесійних конфліктів, розблокування або припиненні протиправних дій у разі захоплення важливих державних об'єктів або місцевостей, що загрожує безпеці громадян і порушує нормальну

діяльність органів державної влади й органів місцевого самоврядування, та участь у відновленні конституційного правопорядку у разі здійснення спроб захоплення державної влади чи зміни конституційного ладу шляхом насильства, у відновленні діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Як бачимо, функції на нову державну структуру покладатиметься чимало. Але при цьому її чисельність за законом обмежено показником у 60 тисяч військово-службовців. Число ж працівників та службовців там не зазначено. Для порівняння: чисельність нацгвардійців 2000 року сягала 26 тисяч осіб. А для Внутрішніх військ було встановлено граничний показник у 33,3 тисячі осіб, з яких 32700 посад мали займати військовослужбовці.

За оголошеною 17 березня частковою мобілізацією до лав Нацгвардії мають влитися до 20 тисяч осіб. Як зазначив виконуючий обов'язки міністра внутрішніх справ Арсен Аваков, вже до кінця березня чисельність Національної гвардії може бути збільшено до 15 тисяч людей. При цьому особливою надією уряд покладає насамперед на учасників подій на столичному Майдані Незалежності. Ці громадяни мають здати здобуту у буремні дні зброю, легалізуватися через підписання контракту й після відповідної підготовки стати на захист своєї держави вже маючи статус офіційних гвардійців. Чи як варіант — повернутися до неозброєного мирного життя. У іншому разі цивільні українці зі зброєю наражаються на дуже серйозний конфлікт із законом.

Звісно, патріотичній у нещодавньому минулому та військова служба відчутно різняться. Адже статус військовослужбовця-гвардійця — це не лише можливість офіційно тримати у руках зброю. Передусім це жорстка дисципліна й відповідальність, яка за законом відмінна від відповідальності цивільних співвітчизників. Добровільний вступ до Гвардії вимагатиме угамування особистих амбіцій та чіткого об'єднання з тими, із ким ще вчора протестувальники могли перебувати по різні боки барикад. Адже з огляду на складність завдань і невідкладність дій керівний склад Національної гвардії однозначно буде призначено із числа офіцерів учорашніх Внутрішніх військ. Але сьогодні не може бути іншого вибору, ніж об'єднання з тими, хто прагне одного — захистити свою Батьківщину. ■

Олег БОЙКО

УРЯД НА ПРОСЛУШЦІ

В одній з держустанов, яка раніше підпорядковувалася віцепрем'єр-міністру Сергію Арбузову, співробітники СБУ виявили цілий арсенал обладнання та спеціальних технічних засобів для прихованого зняття інформації.

У приміщеннях знайшли незаконно встановлені кабельні мережі, відеокамери та мікрофони. Ще частину спецпаратури виявили складеною у валізи на горіші.

У СБУ повідомили, що злочинне угруповання, яке незаконно встановило обладнання, протягом тривалого часу здійснювало зняття інформації, що охороняється державою. Прослуховування та відеозйомка проводилися у кабінетах працівників та керівництва установи. З горіша через стелю та вентиляційні канали до кабінетів керівництва були пробиті отвори, через які здійснювалося прослуховування.

Коло осіб, які встановлювали та використовували обладнання, а також кому передавалася незаконно отримана інформація, встановить слідство. Перевіряються також факти використання незаконного обладнання у інших державних установах, які підпорядковувалися Сергію Арбузову.

ДИВЕРСАНТ
З ЧЕЧЕНСЬКОГО
БАТАЛЬЙОНУ?

Прикордонний наряд, що здійснював патрулювання поблизу населеного пункту Чонгар, що на Херсонщині, затримав серед ночі російського диверсанта. Чоловік був у чорній формі бійця спецпідрозділу. В автомобілі, яким пересувався чужинець,

було виявлено автомат АК та 180 набоїв до нього, пістолет Макарова, а також камуфльована форма („зеленого чоловічка”) та бронезилет.

Співробітникам Держприкордонслужби той назвався уродженцем Чечено-Інгушської АРСР 1985 року народження, стрільцем-помічником гранатометника в/ч 27777 на ім'я Сусаров Рамзан. На це ім'я у нього був і військовий квиток. Росіянин нібито проходить службу у батальйоні з місцем дислокації в населеному пункті Калинівка Чеченської Республіки, який передислоковано в АРК та розміщено в місті Джанкой.

Ворог не спить
і нам не гоже

В Україну засилають диверсійні групи спецслужб Російської Федерації, які мають на меті дестабілізувати ситуацію. Мова вже йде не про Автономну Республіку Крим, а інші області. «Крим не єдиний регіон єдиної та неподільної України, де зовнішні сили намагаються дестабілізувати ситуацію, розпалити штучні конфлікти, організувати безпорядки та спровокувати збройну агресію ззовні під приводом нібито захисту прав російськомовних. Режисуру нечисленних, але доволі агресивних мітингів у Харкові, Донецьку, Луганську, інших містах здійснюють зовнішні сили. Правоохоронні органи зібрили переконливі докази причетності російських спецслужб до організації безпорядків на Сході нашої країни», – заявив у своєму зверненні Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк.

Варто сказати, що згадані Главою українського уряду мітинги уже забрали життя кількох наших співвітчизників. Та пролита кров, то лише зброя, яка може бути використана проти України в інформаційній війні, яка ведеться проти нашої з вами держави. Тому слід розуміти, що людина, яка збурує чи залякує народ, закликає до тих чи інших радикальних дій, може бути солдатом інформаційної війни. Провокатори можуть представлятися представниками будь-якої зі сторін штучно створеного конфлікту і мають на меті зіштовхнути між собою українців, що, на жаль, їм часто вдається.

Сьогодні правоохоронні органи, представники Збройних Сил, звичайні громадяни мають бути пильними, щоб не піддатися на провокації та не дати засланім козачкам розігравати в нашій країні бойовик за сценарієм своїх режисерів, адже хепі-енду для українців там не передбачено. Люди в погонах і без мають розуміти, що проявивши легковажність стосовно провокатора, ми з вами можемо втратити найцінніше – мир, державу, життя своє чи близьких... Керівництво України та громадська свідомість закликають кожного бути пильним і виваженим. Служба безпеки України пропонує всім, хто підозрює якусь диверсійну чи іншу діяльність проти держави інформувати про це за телефоном 080-050-14-82. Зараз особливо слід розуміти, що ворог не спить, деякі приклади цього у матеріалах шпальти...

Затриманого передали співробітникам СБУ, які більше «розкопали» диверсанта. З'ясувалося: у того була хороша легенда, продумана аж до акаунтів у соцмережах. Проте українські спецслужби знайшли у нього ще й посвідчення розвідника батальйона спецпризначення ГРУ Міноборони РФ на ім'я Артура Абдукірімова. З'ясувалося, що він виконував шпигунсько-диверсійні завдання на території Херсонської області. Управління СБ України у Херсонській області здійснюється оперативно-слідчі дії зі встановлення спільників порушника.

Відповідні документи у цій справі скеровано до Європейського Суду з прав людини для долучення до доказової бази Заяви № 20958/14, Україна проти Росії, від 13 березня 2014 року.

РОЗВІДКА ДЕСАНТОМ

Росіяни перевірили, як поведуть себе українські силовики, коли окупанти зайдуть за межу Криму. Прикордонний наряд спостерігав у районі населеного пункту Стрількове Херсонської області висадку з 4 вертольотів 60 військовослужбовців Російської Федерації. Прикордонники спільно з майже двома десятками військовослужбовців ЗС України змушені були зайняти оборону біля перехрестя, що веде у напрямку Генічеська. Російські війська розпочали інженерне облаштування позиції, на допомогу їм Арабат-

ською стрілкою підійшли БТРИ, згодом з 6 вертольотів висадилися ще 60 військовослужбовців РФ.

У ході переговорів командування Бердянського прикордонного загону з військовослужбовцями РФ встановлено, що метою їх висадки є нібито «охорона від можливих терактів» газонасосної станції «Чорноморнафтогазу», розташованої у цьому районі.

Увечері того ж дня прикордонники та бійці ЗСУ відтіснили російський десант за межі села Стрількове. Росіяни, які утримують газонасосну станцію та сховище «Чорноморнафтогазу», виставили посилений 4 БТРами блок-пост на межі Херсонської області та Автономної Республіки Крим.

ЗВ'ЯЗОК ЧЕРЕЗ СУПУТНИК

В аеропорту «Бориспіль» затримали росіянина, який намагався незаконно ввезти на територію нашої країни майже 50 супутникових телефонів марки «THURAYA XT». Як повідомили в управлінні зв'язків з громадськістю МВС України, останнім часом почастишали факти ввезення в Україну засобів супутникового зв'язку, що свідчить про потенційну загрозу їх використання для координації протиправних дій на територіях АР Крим та південно-східних регіонів України.

ЗБУРЮВАВ І ОЗБРОЮВАВ
НАТОВП

СБУ затримала росіянина, уродженця Криму, який постійно проживав у Москві, а вів

диверсійно-провокаційну діяльність на Сході України. Затриманий має досвід військових дій у «гарячих точках». В СБУ перевіряють причетність затриманого до підготовки терактів на великих підприємствах. Також спецслужба володіє інформацією, що диверсант підбурював місцеве населення до силового повалення влади і забезпечував людей зброєю. В місці, де він проживав, знайдено частини до вибухівки. Також СБУ отримала перехоплений запис затриманого із куратором із Росії про підготовку провокацій за участю озброєних угруповань із РФ.

МЕТА ПОЇЗДКИ –
ПОЛЮВАННЯ?

На Житомирщині, в пункті пропуску «Виступовичі», затримали озброєного росіянина. На автомобіль «УАЗ», яким він

пересувався, спрацював службовий собака. Під час попередньої перевірки в салоні авто співробітники Держприкордонслужби спільно з працівниками митниці знайшли пістолет «ТТ», глушник до нього та 45 набоїв.

Про озброєного чоловіка відразу повідомили співробітників СБУ. У ході подальшого огляду в дверцятах та підлокітниках транспортного засобу було знайдено 2 гвинтівки Мосіна у розібраному стані, 2 магазини до ППШ, 11 металевих магазинів до ППС, 6 магазинів до АКМ, запчастини до ППШ, магазин до карабіну „Сайга”, багнет-ножі та інші запчастини й додаткове спорядження до зброї. Кому воно везлося, наразі з'ясовується.

Співробітниками СБУ за контрабанду зброї порушнику вручено повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення. Ухвалою слідчого судді Корольовського районного суду Житомира підозрюваному обрано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту (за місцем проживання дружини у Київській області).

РОЗВІДНИК – РОСІЙСЬКИЙ,
ПАСПОРТ – УКРАЇНСЬКИЙ

У Херсонській області СБУ затримала розвідувальну групу під керівництвом представника російських Збройних Сил. Як повідомив віцепрем'єр міністр Віталій Ярема, група потрапила на Херсонщину з Криму. Метою розвідників було добути інформацію про переміщення та ступінь готовності українських військ, Розвідка проводилася стосовно 3-го зенітно-ракетного дивізіону (місто Каховка), 208-ої зенітно-ракетної бригади, підрозділу 79-ої автомобільної бригади. Розвідники також мали визначити координати знаходження блокпостів прикордонників та розташування частин і підрозділів ЗС України.

Усі члени розвідгрупи за документами були кримчанами. Проте ватажок розвідників виявився офіцером військової розвідки ЗС Росії, уродженцем Рязанської області, який в Україні працював під іменем Євгена Арбузова та користувався паспортом на це ім'я, виданим Джанкойським міським відділом УМВС України. До співпраці російський офіцер залучив трьох жителів АР Крим.

Наразі стосовно росіянина розпочато кримінальне провадження.

КРИМіналізацією по правах людини

Сьогоднішні події в АР Крим яскраво свідчать про масове порушення фундаментальних прав людини. Зокрема, право на захист людської гідності, право на недоторканість особистості та житла, а також низку інших прав і свобод, прописаних у Конституції України. Особливо «старанно» вони порушуються російськими агресорами стосовно українських прикордонників.

Валентина ЛАЗАРЧУК

Міфи про так званих «зелених чоловічків» вже давно розвіяні. Достеменно відомо, що у формі без жодних розпізнавальних знаків працюють військовослужбовці російської армії та спецслужб РФ. Це – камуфляж злодіїв, які ховають свої обличчя за масками. Але це – обличчя вже не тієї Росії, яка має в своєму культурному багажі «Братів Карамазових» та славнозвісний концерт Рахманінова. Це – обличчя варварів. Чому варварів? А як же по-іншому назвати людей, котрі спочатку вдерлися на територію іншої, незалежної

держави, а потім захопили військові частини та почали фізичну й моральну розправу з тими, хто відмовлявся «ставати на коліна» перед чужинцями?

Донести саме такий меседж до суспільства стало основною метою прес-конференції з теми «Морально-психологічний тиск, утиски прав і свобод українських прикордонників у Криму», що відбулася в прес-центрі Укрінформу. Перед учасниками заходу виступили начальник Управління по роботі з персоналом Адміністрації Державної прикордонної служби України полковник Сергій Демків, начальник відділу з питань взаємодії із ЗМІ, забезпечення доступу до публічної інформації та по роботі зі звер-

неннями громадян Адміністрації Державної прикордонної служби України полковник Олег Слободян і голова правління Української Гельсінської спілки з прав людини Микола Козирев.

З телеекранів зображення з озброєними людьми на вулицях Криму в принципі не передають загальної картини, що склалася на півострові. Люди не мають можливості побачити, як російські вояки мародерствують на територіях прикордонних підрозділів і як, тим не менш, стійко їм протистоять наші «зелені кашкети».

Полковник Сергій Демків повідомив, що наразі російські окупанти відрізали практично всі засоби зв'язку, тому інформація від кримських прикордонників надходить у телефонному режимі. Та й той, як повідомляють, уже не надійний. Людям доводиться постійно змінювати номери, оскільки всі розмови прослуховуються. Вже дійшло до того, що дружина боїться телефонувати своєму чоловікові, бо в розмову вклинюється третя особа з погрозами: «Ми ж попереджали, телефоном не користуватися!».

Масові факти застосування фізичної сили та морального тиску спостерігаються на низці відділів прикордонної служби. Так, начальника ВПС «Севастополь» із жорстоким застосуванням фізичної сили видворили над

територію підрозділу, а під час насильницьких дій окупанти вживали заходів із недопущення фото- чи відеодокументування. На відділі прикордонної служби «Ялта» російські військовослужбовці демонтували радіолокаційний блок. А ось на території ВПС «Алушта» групу російських окупантів очолює чоловік у цивільному одязі. Виходячи з рівня його обізнаності в організації прикордонної служби, можна припустити, що це прикордонник РФ. У міжнародний день прав жінок і миру окупанти увірвалися до ВПС «Шолкіно». Після побиття чергового вони вигнали на вулицю прикордонників і членів їхніх сімей, які проживали у будинку офіцерського складу. А дружині начальника відділу особисто прожували.

І нехай навіть ці факти не складуть повної картини тієї жахливої ситуації, в якій опинилися українські прикордонники, проте вже можна усвідомити весь масштаб трагедії для кожного нашого військовослужбовця зокрема та Служби загалом.

Поряд із фізичним і моральним тиском російські агресори все ж не втрачають надії заманити українських охоронців рubeжу захмарними сумами зарплат і солідним соціальним пакетом, які обіцяють надати, якщо українці перейдуть на бік Росії.

– Але навіть за таких жорстких умов постійного морально-психологічного та фізичного тиску українські прикордонники не впали духом, не зрадили ні одному слову Присяги українському народові та продовжують виконувати свої службові обов'язки. Адже наше завдання – від кордону ні на крок! – підкреслив полковник Сергій Демків.

Керівництво Державної прикордонної служби України робить все можливе, аби підтримати персонал відомства. Так, на рахунок прикордонників у Криму нараховано додаткові кошти. Проте, як повідомляють тамтешні правоохоронці, є певні складнощі зі зняттям готівки в банкоматах (бо ті переважно заблоковані) чи банках (готівку просто не видають). Окрім того, відкрито благодійний рахунок, на який небайдужі громадяни перераховують кошти. На рахунок вже понад 1 мільйон гривень, які пізніше будуть розподілені між прикордонниками в Криму.

Голова правління Української Гельсінської спілки з прав людини Микола Козирев провів влучну аналогію між сьогоднішніми діями російських військових у Криму та воєнними діями за часів Чингізхана. От тільки зараз головний хан перебуває у Кремлі.

– Наше завдання ускладнюється ще й тим, що немає можливості захистити тих громадян, які перебувають безпосередньо на Кримському півострові. Та й загальноприйняті інститути та механізми захисту – як от суди, прокуратура, міліція – на даний час уже не дієві. Тому дуже важливо здійснювати по можливості фото- та відеодокументування всіх протиправних дій російських військових. Адже якщо не сьогодні, то завтра ми знайдемо дорогу до правосуддя. І кожен причетний відповідь сповна, – запевнив Микола Козирев. ■

НЕ ПО-ЛЮДСЬКИ

Вам тут не жити! Геть з квартири!

Вторгнутися, захопити, заблокувати прикордонні підрозділи, виселити сім'ї тамтешніх охоронців рубежу. Так, сьогодні російські окупанти не лише погрожують зброєю прикордонникам, але й виселяють їхніх дружин і дітей зі службових квартир.

Валентина ЛАЗАРЧУК

Російські агресори не зупинилися на звичайному моральному тиску на прикордонників, вони вирішили піти далі. Окупанти взялися шантажувати дружин і дітей українських правоохоронців, оскільки ті ніяк не піддаються ні на фізичні погрози, ні на обіцянки матеріальної винагороди в разі переходу на бік РФ. Люди й не підозрювали, що варвари у зеленій формі не зупиняться й на цьому. За останніми даними сім'ї прикордонників відділів «Шолкіно», «Керч», «Алушта», «Севастополь», «Євпаторія» та «Чорноморське» зі службових квартир виселяють просто на вулицю. Це – результат невиконання ультиматуму російських

окупантів скласти присягу на вірність «новій владі».

Зрозуміло, люди в розпачі. Такого ніхто не очікував. Та й навряд чи до цього можна підготуватися. Взагалі все, що відбувається в АР Крим до болю нагадує дії окупантів на території України в роки Другої світової війни.

Та незважаючи ні на що, наші мужні прикордонники відмовляються підкорятися невизнаній кримській владі та залишаються вірними Присязі й українському народові.

Нагадаємо, що з самого початку кримського конфлікту керівництво Державної прикордонної служби України прихистило сім'ї прикордонників, які піклуються про свою безпеку вирішили покинути територію півострова. Для цього виділили санаторій «Аркадія», що

в Одесі, де люди без проблем розмістилися. На сьогодні багато прикордонних родин відгукнулися на трагедію кримських прикордонників і дають їм дах над головою. Окрім того, правозахисні організації України у співпраці з омбудсменом працюють над тим, аби знайти людей, які також зможуть прийняти такі родини.

Керівництво Служби разом із польськими представниками сьогодні активно відпрацьовують механізми оздоровлення та реабілітації в тому числі на території Польщі сімей наших прикордонників, які вимушені покинути своє житло в Криму. Фактично, списки вже сформовано. Залишається докласти максимум зусиль, аби цей проект реалізувати. ■

Валентина ЛАЗАРЧУК

За нами – вся Україна!

Здавалося б високопафосні донедавна слова на кшталт «вірність Присязі українському народові», «святий обов'язок», «честь захищати державу», «офіцерська гідність» тощо сьогодні набули якісно нового змісту. Якщо раніше не було реальної потреби роздумувати, чи доведеться стати на захист Батьківщини, то нові реалії сьогодення змушують українців добряче над цим замислитися. Проте вітчизняним «зеленим кашкетам» роздумувати про таку можливість ні до чого. Без зайвих слів і без жодних сумнівів, з гордо піднятою головою та патріотичним блиском в очах для посилення на ділянку українсько-російського рубежу одна за одною вирушають мотоманеврені групи.

У відомчих навчальних закладах – Національній академії Держприкордонслужби України та Навчальному центрі ДПСУ – курсантів із перших днів виховують на засадах відданості Вітчизні та своєму службовому обов'язку – захищати рідну землю. Не виключено, що для більшості ці поняття все ж ховалися виключно на сторінках історії наших дідів, які героїчно обороняли свої кордони від фашистських загарбників в роки Другої світової війни. Проте трапилося так, що й у третьому тисячолітті загроза нависла вже над незалежною Україною, з боку «братньої» держави. Російські військові фактично тримають прикордонників Криму під дулами автоматів, по-всякчасно примушуючи зрадити Присязі на вірність українському народові. Більш того, РФ зосередила свої війська на нашому Східному та Південному рубежах, загрожуючи Україні повномасштабною війною.

Відтак керівництво Служби прийняло рішення посилити охорону українсько-російської ділянки кордону. Виконувати поставлені завдання випала честь прикордонникам-добровольцям із Західного, Південного та Північного регіональних управлінь, курсантам-старшкурсникам Національної академії ДПСУ та курсантам Навчального центру ДПСУ.

Ще вдосвіта на території прикордонної альма-матер гамірно: юнаки, на плечах котрих красуються букви «К», пакують особисті речі, продукти, які для них зібрали місцеві жителі на Хмельницькому Майдані та весь необхідний провіант. Зосереджені керівники час від часу дають якісь вказівки, а за парканом стоять батьки, рідні та близькі, котрі прийшли провести кожен свого – рідного сина, онука, брата чи коханого на виконання священного обов'язку.

– У кожній людини настає момент істини. Такий момент сьогодні настав і для вас. Ви зробили свідомий вибір, коли одягли на свої плечі погони курсантів. Водночас ви взяли на себе відповідальність за державу, за її кордони та народ, – зазначив на урочистому шикуванні ректор НАДПСУ генерал-лейтенант Валерій Райко. – Настав час, коли треба показати

свій патріотизм, свою витримку та любов до Батьківщини. Академія зробила все для того, щоб ви стали справжніми захисниками Вітчизни. Ми впевнені у кожному з вас! Я знаю, що ви зробите все для того, аби підтвердити, що Україна є самостійною, незалежною державою зі своїми атрибутами, своїм народом і своїми кордонами.

Далі на плацу альма-матер прозвучали напутні слова ветерана-прикордонника, материнські благословення та молитва священика, останні збори і... в дорогу.

У цей час за 500 км у Навчальному центрі ДПСУ поблизу Черкас кілька сотень прикордонників вслухалися у кожне слово начальника Навчального центру ДПСУ полковника Ігоря Момота, який особисто очолює ММГ.

– Будемо виконувати спеціальне завдання, поставлене перед нами владою України. Я впевнений, що ми з гордістю його виконаємо. А я, як начальник групи, вживатиму всіх заходів, аби повернувся всі додому живими й неушкодженими, – запевнив Ігор Федорович.

Підтримати прикордонників до Оршанця, окрім родичів і близьких, приїхали й черкаські автомайданівці. Вони вручили «зеленим кашкетам» символічний стяг і висловили впевненість, що наші хлопці самовіддано виконають свій обов'язок.

Ось так курсанти-прикордонники складатимуть чи не найважливіший іспит у своєму житті – на вірність українському народові.

– Наші хлопці повністю готові. Це кращі прикордонники, добровольці, відібрані з західного кордону. Вони залучатимуться до охорони пунктів пропуску, щоб не допустити їх захоплення; несення служби на контрольних постах та блок-постах; при необхідності – протидіяти диверсійно-розвідувальним групам. Якщо виникне озброєна агресія, вони, безумовно, боронитимуть державний кордон. Адже за нами – вся Україна, весь український народ!

Проводжаючи мужніх охоронців рубежу, голова Львівської ОДА Ірина Сех зазначила:

– Раніше ми відправляли наших хлопців миротворцями на чужу війну в Ліберію, Конго й думали, що на нашій землі такого ніколи не станеться. Але сьогодні все змінилося.

Прикордонники озброєні не лише стрілецькою зброєю, а й зброєю, призначеною для ураження важкої техніки. ■

ГОЛОС НАРОДУ

Союзник гідності – мужність

У нинішній складний, напружений, занадто небезпечний час, коли північна сусідка, порушивши всі міжнародно-правові норми, анексувала, а точніше силою захопила частину української території й брязкає зброєю на її південно-східних кордонах, наше суспільство, усе більше згуртовуючись, живе одним очікуванням: „Що буде далі!?”. Одночасно ми розуміємо, що союзником національної гідності, як ніколи, має бути наша єдність, помножена на мужність. Саме на цьому по-своєму коротко, але змістовно наголошували наші співвітчизники – пересічні громадяни України у розмові з кореспондентом „ПУ” з приводу нинішніх подій.

Василь ДРОЗДОВ

Світлана:

– Ви ж бачите, що у світлі останніх подій у нас все змінилося, поведінка Росії непередбачувана – їй потрібна наша територія.

Зараз ті, хто проживає на західній Україні, яких називають бандерівцями, фашистами, дають в Інтернеті багато оголошень про те, що вони приймуть людей до себе і нададуть їм безплатно житло.

Я вважаю, що російським військам з самого початку треба було дати відсіч, тому що вони порушили наш державний кордон, збити пару їхніх літаків і вони б призадумалися...

Надія:

– Я проти насилля, вважаю що Україна й Росія – це слов'янські народи, і взагалі не влізає ні в які рамки, що у нас склалася такі стосунки. Як можна, щоб слов'янські народи, в яких одна віра, одна історія могли стати ворогами. Це не має так бути.

А тепер скажу про військових. Якщо вони дали Присягу Батьківщині, то повинні її дотримуватися. Я сама медпрацівник і вважаю, якщо давала клятву Гіппократа, то повинна допомагати і ворогу, й своєму співвітчизнику. Ті, хто творить такий міжнаціональний безлад, хай подумают, що рано чи пізно прийде розплата за зроблене ними.

Анна:

– По телевізору показують, що Україна така мирна нація і що у нас все добре, а насправді нас завжди палюжили, знущалися, принижували нашу людську гідність. Час уже давно сказати, що Україна – це сильний народ, що Україна – сильна нація і ми повинні відстоювати свої права так, як це роблять у кожній державі, яка поважає себе. Зараз стримувати кримську агресію вже не виходить, тому потрібно приймати більш рішучі дії, захищати наших військових, наших прикордонників, які стоять до кінця. На майдані ми дуже багато втратили людей, заради чого?! Українці – мирна нація, але ми повинні відстоювати свою свободу.

Я хочу сказати нашим військовим і прикордонникам велике спасибі за те, що вони стримують на південному сході країни ворожу агресію. Величезна їм вдячність за це, хлопці тримайтеся, ми з вами! Слава Україні!

Олег:

– Я за Україну, за єдину Україну і нічого не маю проти російського народу. Але таке свавілля, як зараз поводить влада Росії, повинно скінчитися уже в найближчий час. Я налаштований оптимістично, як і мої друзі, що все ж таки конфлікт буде вирішено мирно, дипломатичним шляхом.

Два місяці я стояв на майдані на барикадах, був десантником. Вважаю, що Україні й Росії вже досить таких пам'ятників, які наші батьки ставили у повоєний час. Треба всім схаменутися і набутти здорового глузду, бо всі ми – сини нашої Землі. А той, хто прийде до нас з мечем, від цього меча має і загинути. І не інакше.

Галина Іванівна:

– Серце болить, плачу. Це навіть у тяжкому сні не могло приснитися, щоб ми воювали з Росією. Це так страшно і дуже-дуже боюся, щоб не було пролиття крові, так хочеться, щоб усе це закінчилося мирно. Морально хочеться допомогти нашим хлопцям, бо фінансово ви ж розумієте... Сказати їм велике дякую, хай їм Бог допомагає, і сім'ям, і самим військовим, щоб все скінчилося миром.

Борис:

– Я думаю, що потрібно було відразу дати відсіч озброєним так би мовити невідомим „зеленим чоловічкам”. Були б жертви, але не було б того, що зараз твориться. Я бачив це все на майдані і сам брав участь у протистоянні.

Прикордонники, тримайтеся, ми з вами! Я б особисто тримався до кінця і віддав би життя за Україну і за своїх дітей. Оце моя точка зору.

ІСТОРІЯ ОДНОГО ФОТО

Клятви дотрималися – і повернулися...

Історія свідчить: пам'ятний слід на її крижальх вкарбовують на віки лише народи, які сміливо встають на боротьбу з тими, хто, нехтуючи гуманними законами людського співіснування, зазіхає на їхні землі, на право бути самому господарем у власній домовіці. Прикладом цього може слугувати Велика Вітчизняна війна і, зокрема, героїзм воїнів-прикордонників, які з самого початку ворожої навали до останнього захищали державний кордон з твердою вірою, що вони повернуться до нього, відновивши територіальну непорушність своєї країни.

Людмила КАТЕРИНИЧ

Відбулося це 70 років тому, 26 березня 1944 року, коли війська 2 Українського фронту, у складі якого був і 24-й Могилів-Подільський прикордонний полк охорони тилу, переслідували ненависного ворога, вийшли на державний кордон СРСР з Румунією в районі міста Бельці на річці Прут. Колишній командуючий цим фронтом маршал Радянського Союзу Іван Степанович Конев у своїх мемуарах згадував: „Хвилююча подія в історії Великої Вітчизняної війни – війська фронту першими вийшли на державний кордон...”

Уже за день центральні газети писали: „Ось він – дожданий, бажаний державний кордон, тридцять три місяці тому потоптаний ворогом...”. Сьогодні ворожі полчища вже відкидають за межі держави...”

Знаменним є той факт, що саме на цьому рубежі воїни 24-го Могилів-Подільського тоді ще прикордонного загону захищали рідну землю, вступивши у нерівний бій з фашистами у червні 1941-го. І сюди три тижні після важких кровопролитних битв повернулися вони у тепер уже 24-й Червонопрапорний, Пруцький, ордена Богдана Хмельницького прикордонний полк на чолі з підполковником Степаном Капустиним. Його воїни, які у червні 1941-го першими відбивали напад ворога на кордоні, пригадували: „Ми цілували землю, омиту кров'ю, пили з Прута воду. Своєї клятви – повернутися назад – дотрималися. І повернулися!”

Фотознімок, про який ідеться мова у цій розповіді, зроблено саме того історичного дня. Він обійшов майже всі газети світу. Троє воїнів-прикордонників з гвинтівками за плечима встановлюють прикордонний стовп своєї держави. Після тривалих пошуків вдалося дізнатися, хто саме зображений на історичному фото. Це були бійці Задорожний, Праксін та Склярук. Їх повернули із забуття слідопити Петровської школи-інтернату, що у Криму. Вони і повідали про це світу на початку 70-их років минулого століття.

Одним із воїнів, зображених на фото, є моголівчанин Борис Григорович Склярук. Після визволення від окупантів Могилів-Подільського, у березні 1944-го, він разом із 60-ма юнаками-добровольцями був зарахований до складу 24-го прикордонного полку.

„Коли ми вступили на територію Молдови і увійшли до села Бранешти, – згадував Борис Склярук, – лейтенант Рогов підійшов до нас, трьох прикордонників, і сказав: „Хлопці, зріжте телеграфний стовп, обстругайте його гарненько, зробіть на ньому смуги, щоб вийшов прикордонний стовп, а я тим часом зроблю напис „СРСР”. Цей момент має увійти в історію!”

Бійці із задоволенням взялися за роботу, змінивши на деякий час гвинтівки на столярні інструменти. Сам Борис Склярук до війни працював теслярем у Могилів-Подільській ремонтно-будівельній дільниці. Згодом на вказаному командиром місці було встановлено прикордонний стовп. „А як же це фото потрапило в історію?” – запитає читач. Мабуть, хтось із фронтних фотоаматорів зафіксував цей момент з однієї із автомашин, що проїжджали на той час мимо, а згодом фото потрапило до центральних газет. Ось так і залишилися навіки в історії боротьби з гітлерівськими окупантами прикордонники – Задорожний на фото – з правого боку стовпа, у центрі – рядовий Праксін, а третій – то Борис Склярук.

Звістка про довгождану Перемогу застала Бориса Склярука в Чехії – у м. Медведице. Його друзі, котрі разом з ним встановлювали прикордонного стовпа, не дожили до цього дня – полягли смертю хоробрих, визволяючи чеську землю.

Повернувшись із фронту, Борис Григорович працював у міському будівельно-монтажному управлінні №4, потім – в автопідприємстві. Він також проводив активну роботу по військово-патріотичному вихованню молодого покоління. За життя ветеран часто згадував своїх бойових друзів, зокрема й лейтенанта Рогова: „Це ж із його легкої руки звичайний, як нам тоді здавалося, факт, став таким знаменним...”

На жаль, легендарного ветерана-прикордонника Бориса Григоровича Склярука вже немає з нами – він пішов у Вічність 12 березня 1989 року, але живе й донині пам'ять про нього у Могилів-Подільському прикордонному загоні. Історію цього фото тут знають усі правоохоронці у зелених кашкетках, а також місцеві жителі.

Побувавши в гостях у дружини нашого земляка – Віри Федорівни, я ознайомила з їхньою сімейною реліквією – наказом Верховного Головнокомандуючого від 28 березня 1944 року. Починається він зі слів: „Війська 2-го Українського фронту, продовжуючи навальний наступ, кілька днів тому форсували ріку Дністер на ділянці протяжністю 175 км, оволоділи містом і важливим залізничним вузлом Бельці й, розвиваючи наступ, вийшли на наш державний кордон – ріку Прут – на фронті 85 кілометрів”.

Далі перераховуються прізвища командуючих і командирів, чиї війська найбільше відзначилися у боях, та оголошувалася подяка тим, хто брав участь у боях при форсуванні Дністра, омолодінні містом Бельці й виході на державний кордон. Цей документ свято бережуть у родині Бориса Григоровича Склярука, як і фотознімок, що за пророцтвом його командира лейтенанта Рогова увійшов у літопис Великої Вітчизняної війни й історію нинішніх захисників державних кордонів України...

...Історія свідчить і про те, що з певним часовим нашаруванням у ній багато що повторюється. Сьогодні уже в нових історичних умовах український народ, як мовиться, віч-на-віч зустрівся з ворожою агресією початку третього тисячоліття. Окупанти з сусідньої країни намагаються на свій лад „узаконити” територіальну цілісність Української держави, змінити на свій розсуд і лінію державного кордону, самочинно перенести його символи – прикордонні стовпи. Найсправедливіший суддя – час – підтвердить свою закономірність: зброєю не можна здолати волелюбний український народ.

Брехня. Провокації. Підтасовка фактів

Головні інструменти інформаційної політики Кремля

Підступна агресія Росії стосовно нашої країни – очевидний факт. Хоча ще не пролунало жодних пострілів гармат, війна вже тривалий час ведеться. Щоправда, поки що в інформаційному просторі. Однак і цього часом виявляється достатньо. Як ви думаєте, чому навіть серед наших співвітчизників знаходяться ті, хто ворожі дії північного сусіда цілком виправдовує? Все досить тривіально – проти України заради «правильного» світосприйняття та мислення українців і, до речі, самих росіян, провадиться чітко спланована спеціальна інформаційно-психологічна операція Російської Федерації.

Максим СІБУРОВ

На думку українського політолога, автора досліджень з теми пропагандистських війн і фахівця з військових питань Валентина Бадрака, пропагандистська машина Кремля запущена вже давно. Вона використовує внутрішні слабкості України, а протиставити їй українське суспільство може лише ентузіазм тисяч добровольців.

– Справа в тому, що план агресії, план інформаційної кампанії й план узагалі роботи проти України був в абсолютній готовності ще 2008 року, – розповідає в інтерв'ю «RadioSvoboda» Валентин Бадрак. – До 2014 року йшло, так би мовити, нарощування можливостей. Росії вдалося це зробити завдяки безпрецедентному зомбуванню російського населення. Причиною є повна підконтрольність російського мас-медіа і не тільки мас-медіа, а й всієї системи, яку ми позначаємо як «лідерів громадської думки». Це науковці, це люди з шоу-бізнесу, а також особи, пов'язані з соціологічними службами та опитуваннями.

Ці факти вже очевидні майже для всього світового співтовариства. Наглядно ворожі дії РФ проти України в інформаційній сфері проаналізовано Національним інститутом стратегічних досліджень при Президентові України. Аби було більш зрозуміло, перейдемо до деталей. Зокрема, ключовими завданнями спецоперації Кремля були і є спроби тотальної деморалізації населення України, особового складу Збройних Сил та силових відомств, а також спонукання їх до державної зради й переходу на бік супротивної сторони. Не менш важливим у цій стратегії є формування в громадян Росії та України викривленого «медіа бачення» подій, що відбуваються, а не їх дійсних причин і наслідків. При цьому вони створюють вигляд масової підтримки дій РФ з боку населення Південно-Східних регіонів, здійснюють психологічну підтримку сепаратистів тощо. Зазначені завдання реалізувалися через майже повний спектр каналів комунікацій, починаючи від традиційних засобів масової інформації до соціальних мереж.

Крім того, були використані і більш традиційні заходи, що мали посилити вплив на населення. Серед них – перешкоджання діяльності альтернативних ЗМІ на Кримському півострові, спроби доступу до мережі Інтернет. Також використовувалися механізми блокування окремих веб-ресурсів, що активно спростовували неправдиві повідомлення. Зокрема, на виконання вимог Роскомнадзору в соцмережі «ВКонтакте» було заблоковано сторінки «Правого сектору» (начебто за розміщення заклику до Доку Умарова розпочати терористичну активність у Росії, що, до речі, прес-служба Правого сектору спростовує та стверджує про хакерський злом своєї сторінки).

За своїми основними меседжами, стилем і внутрішньою логікою операція з дезінформації та інформаційно-психологічного тиску, розпочата РФ довкола питань «волевиявлення» населення в АР Крим і Південно-Східних регіонів України, виглядає складовою (можливо, черговим етапом) більш широкої спеціальної російської інформаційної кампанії, розпочатої як мінімум у листопаді 2013 р. у зв'язку з подіями Євромайдану. Вже починаючи з кінця лютого абсолютна більшість російських традиційних ЗМІ включилися в інформаційно-психологічну боротьбу проти України, намагаючись підтримати проведення військової операції. Такі видання, як «Известия», «Российская газета», «Московский комсомолец», «КоммерсантЪ», «Взгляд», а також інформаційні агенції «РИА Новости», «ИТАР-ТАСС», «РОСБАЛТ», «АИС» не лише передруковували неперевірені новини, але й самі були помічені у створенні цілком неправдивих повідомлень (наприклад, щодо переходу на бік Росії корабля ВМС України «Гетьман Сагайдачний»), який шойно повертався після виконання антипіратської місії у Аденській затоці на Батьківщину.

Іншим прикладом стала спроба телеканалів, зокрема супутникових «Россия-24» та «НТВ мир», підтвердити відповідним відеорядом новини про наявність численних біженців з України до Росії. Для цього було використано відео з українсько-польського кордону з пункту пропуску «Шегині», однак поява фотоматеріалів з реального

РОСІЙСЬКИЙ ЗОМБОЯЩИК

українсько-російського кордону цю новину дискредитувало. Також з посиланням на «РИА Новости» передруковувалася новина, що в Україні спостерігається низька явка призовників у «перший день загальної мобілізації», хоча по-перше, загальну мобілізацію не було оголошено, а наявні фото- та відеоматеріали доводять протилежне.

Виправдовуючи власні активні дії в Криму, російське телебачення використовувало відео, в якому зображалися начебто «українські ультранационалісти» зі зброєю, яка, між іншим, знаходиться виключно на озброєнні російської армії, на фоні лежачих нерухомих тіл у формі російських військовослужбовців, на тлі автобусів з написом «Львов Тайган», що асоціювалось із містом Львів. На перевірку виявилось, що автобус, з якого виходили «бандерівці» належить кримському підприємству «Парк Львов «Тайган», відвідавши яке, ви можете помилуватися красою та природною грацією великих кішок – левів.

Активну двосторонню взаємодію продемонстрували російські провладні Інтернет-ЗМІ та відповідні активісти в соціальних мережах. Ціла низка російських сайтів, що займаються постійним інформаційно-психологічним протиборством на «українському фронті» активно висвітлювали події, що відбуваються, розміщували публікації з неперевіреною та неправдивою інформацією, здійснювали активне поточне аналітичне коментування ходу подій. Ці новини або повністю формувалися редакціями самих видань, або посилались на інформацію «дружніх активістів» у соцмережах. Зокрема, в соцмережі «Facebook» можна побачити цілі групи людей, які свідомо поширюють панічні настрої та неправдиві відомості, котрі мали на меті створити образ «непереможної російської армії». Варто відмітити, що їхні повідомлення в своїх новинних стрічках передруковували й інтернет-ЗМІ, а подекуди – й більш традиційні ЗМІ.

Важливою складовою інформаційної кампанії проти України було поширення відомостей

про стрімке просування російських військ в регіони України (зокрема до Запорізької, Дніпропетровської та Херсонської областей), які в подальшому не підтверджено. Вочевидь, це робилося з метою поширення паніки й дезорганізації оборонних зусиль української держави, для створення враження масштабності вторгнення тощо.

Іншим важливим напрямком пропагандистських дій РФ були чисельні заяви про перехід українських військових на бік Росії або про добровільну здачу військових частин/складів зброї/інших військових об'єктів російським військовим. Водночас переважно більшість таких випадків було спростовано самими військовими. Поруч із зазначеним поширювалась інформація про начебто чисельні випадки набування українськими військовими російського громадянства. Проте реальні підтвердження щодо таких фактів є лише стосовно кількох колишніх співробітників спецпідрозділу «Беркут», які отримали російські паспорти.

Задля підсилення викривленого сприйняття подій в Україні по супутниковому телеканалу «Россия-24» було показано сюжет про зізнання громадянина Росії, який начебто брав участь у заворушеннях у Києві. Він стверджував, що на стороні «радикалів» воюють підготовлені найманці, зокрема з США, з Німеччини, Польщі та запевнював про нібито існування «Кодексу бойовиків», що передбачає жорсткі каральні заходи (навіть вбивство) за непокору чи зрадництво. Ця інформація потім була розтиражована й іншими російськими ЗМІ.

Іншим прикладом «фейку», якому, на жаль, українські громадяни частково повірили й організували акції блокування підрозділів Донецького прикордонного загону. Справа в тому, що в інтернет-виданнях і соціальних мережах було оприлюднено провокаційну інформацію про нібито передислокацію прикордонного загону до Дніпропетровська з метою перерформування його у військові

підрозділи під керівництвом Правого сектору та іноземних інструкторів. Лише після роз'яснення протестувальникам неправдивості цієї інформації вони розійшлися.

Цікавою була й нова складова компонента інформаційно-психологічного протистояння, яку використала Росія — створити враження, що світова преса та громадськість підтримує дії Росії через передрук коментарів до статей відомих видань на їх веб-сайтах як точок зору західної преси та суспільної думки, хоча з технічної точки зору ніщо не заважає залишити ці коментарі самим росіянам. До речі, протягом останніх двох років було створено величезну кількість фейкових акаунтів в Facebook, Twitter та ВКонтакті, які переважно «спали» весь цей час, а за командою одразу «прокинулися». Зараз вони активно створюють бійлий шум, забивають канали комунікацій та вкидають лези, часто-густо навіть в автоматичному режимі (так звані боти). Дезінформують або провокують через соціальні мережі та спеціально створені для цього сайти. На жаль, багато дезінформації ретранслюється іншими, навіть професійними ЗМІ. До речі, українські інформаційні портали впровадили непогані контрзаходи цьому явищу. Зокрема, вони тимчасово закривають можливість коментування тієї чи іншої новини, або під ім'ям (ніком) кожного коментатора висвітлюється його IP-адреса. Це дозволяє одразу побачити країну-походження коментатора.

Ще один приклад «світової» підтримки російських дій — це доволіне трактування заяв міжнародних лідерів. Зміна інтерпретацій подій добре простежується на прикладі публікацій агенції «Інтерфакс». Заголовок новини: «Російские военнослужащие захватили аэропорт Бельбек близ Севастополя», за декілька хвилин — «Російские военнослужащие контролируют аэропорт Бельбек, чтобы не допустить прилета боевиков» (тобто вони вже не «захопили», а «контролюють»), на самкінець — «Крымские отряды самообороны рассредоточились по периметру аэродрома Бельбек» (окремо в тексті підкрес-

люється — «російские военнослужащие не имеют никакого отношения к происходящему в аэропорту Бельбек»).

Оцінюючи контрпропагандистські зусилля України, можна констатувати їх відносну ефективність у площині більш-менш своєчасного дезавування негативного контенту. Проте таке реагування має несистемний, переважно ситуативний характер, що пояснюється відсутністю в Україні цілісної загальнодержавної стратегії зовнішньополітичного інформування та протистояння, майже повною відсутністю необхідних засобів і фахівців відповідного рівня, якими оперує, наприклад, створена ще наприкінці 2005 року російська корпорація Russia today.

Найбільш ефективним механізмом, що стримує агресивну кампанію (як на інформаційному, так і реальному рівні) є використання громадської журналістики та максимально широке висвітлення того, що відбувається в режимі он-лайн. В умовах, коли російська сторона намагалась створити виключно прийнятне для неї «постановочне» тло подій, он-лайн трансляції з місця подій із використанням інструментів типу «Stream-TV» дозволило дезавувати більшість провокаційних заяв, а в окремих випадках — попередити провокації з боку озброєних людей.

Показово, що новий для Росії формат «Stream-TV» став суттєвою проблемою для російських військових, які не знають, як реагувати на таких «громадянських журналістів». Таким чином заклик «Максимальне висвітлення!» дійсно є адекватним у даній ситуації. Так само, як і спроба українських ЗМІ більш прискіпливо поставитися до перевірки будь-якої інформації, навіть тієї, що виходить із начебто «поважних» інформаційних агентств.

Варто відзначити надзвичайно важливу вітчизняну ініціативу «StopFake» та американську ініціативу «To inform is to influence», які зараз активно спростовують розповсюджену російською стороною неправду. Окрім того, подібна інформація широко спростовується й у державних ЗМІ.

Фантастика чи реальність?

2009 року в Росії вийшло в світ кілька книг, в яких описується крах незалежності України та українсько-російська війна. Цікаво в країні тотальної цензури чи змогла б ця «творчість» побачити світ без дозволу зверху?

Максим СІБУРОВ

Так, видавництво «Фоліо» видало книгу Максима Калашникова «Незалежна Україна. Крах проекту», яку вільно можна знайти в інтернет-магазинах. В анотації до книги автор стверджує, що сучасна Україна «розколюється, наростають суперечності між Заходом і Сходом, і якщо цей процес не зупинити, то Україну може очікувати сумна доля Югославії». В самій книзі пан Калашников пише: «Десятиріччями за часів радянської влади в голови школярів і студентів вбивали тезу про братні східнослов'янські народи — українців і росіян...»

Однак, шановний читачу, якщо українці — це окремий народ, то тоді спробуйте відповідати на кілька простих запитань. Наприклад, коли з'явився на світ цей «інший», неросійський народ? Де він виник? Коли переселився на землі Київської Русі? Якою мовою він розмовляв? Ті відповіді, які нам пропонують українські націоналістично-стурбовані діячі, у кращому випадку викликають сміх.

Також у вільному продажу з'явилися книги російських авторів з серії «Війна на порозі», написані у стилі «фентезі», в яких описуються військові дії на території сучасної України. Так, у книзі Георгія Савицького «Поле бою — Україна. Зламаний тризуб» автор пише про те, як «помаранчеві» нацисти розв'язують в Україні громадянську війну. «За допомогою «миротворчого контингенту» НАТО, під прикриттям американської авіації та бронетехніки західноукраїнський карател з тризубом на погонах починає винищувати російськомовне населення, стираючи з лиця землі цілі міста», — йдеться в анотації до книги. «Все Лівобережжя, Крим і Новоросія піднімаються проти окупантів. Росія допомагає бійцям опору новітнім озброєнням, добровольцями і військовими радниками. Вони зламають проклятий бандерівський тризуб! Вони покажуть натовським «яструбам» кузькіну мат! Поле бою — Україна!», — пише автор. До речі, у Савицького ще раніше вийшли книги із схожими назвами «Поле бою: Тбілісі», «Поле бою: Севастополь». Це змушує замислитися, чи він провидець чи сценарії книг йому підказує Кремль.

У книзі Федора Березіна «Війна 2010. Український фронт» автор також переносить військові дії на територію сучасної України. «Третя світова війна на порозі! Світова пожежа почнеться в Україні. Збройний конфлікт, що спалахнув у Криму, загрожує перекинутися на всю Європу. І Росія не залишиться осторонь вирішальних подій. Головним фронтом майбутньої війни стане Український фронт», — описує сюжет автор. У книзі «Російсько-українські війни» її автор Олександр Север пише про те, як «захопивши владу в Україні, «помаранчеві» проводять відверто русофобську, провокаційну, ворожу стосовно Росії політику». «Офіційна київська пропаганда фактично натравлює українців на росіян, безбожно переписуючи історію, представляючи минуле наших народів як безперервну низку російсько-українських воєн. З цієї прозахідною русофобською Україною ми не раз воювали в минулому. Не виключено, що доведеться воювати і в майбутньому», — стверджує в анотації фантаст. Так війна між Україною й Росією фантастика чи реальність?

СУЧАСНИЙ СЛОВНИК

Нині у наше повсякденне життя помітно вливається нова лексика. Вона зустрічається на шпальтах газет і журналів, радіо та телепрограмах, а також у спілкуванні між людьми. Що ж означають ці терміни?

Світлана ДЕЙЧУК

Анексія (лат. *annexio* — приєднання) — це насильницьке приєднання державою всієї або частини території іншої держави в односторонньому порядку. За міжнародним правом анексія — один із видів агресії, яка спричиняє міжнародно-правову відповідальність. Анексію слід відрізняти від окупації, яка сама по собі не призводить до зміни юридичної приналежності території.

Бандерівець. Спочатку — член Організації Українських Націоналістів, яку очолював Степан Бандера. Ця назва особливо часто вживалася радянською пропагандою в негативному значенні як синонім бандитизму, загалом позначаючи усе українське націоналістичне підпілля.

Зараз термін фактично вживається російськими шовіністами як синонім поняття патріот України.

Сепаратизм (від лат. *separatio* — відокремлення) — прагнення окремих груп населення чи організацій до відокремлення, відособлення; рух за надання частині держави права автономії чи за її повне відокремлення й створення нової держави.

Люстрація (від лат. *lustratio* — очищення) — заборона діячам високого рангу, які скомпрометували себе, впродовж певного часу або пожиттєво працювати на державній службі. Це — очищення влади від корупціонерів.

«Туристи Путіна» — росіяни з представників криміналітету або ж колишні військові, озброєні й агресивні учасники проросійських мітингів, які вдають із себе туристів. Вони збирають прихильників через соцмережі й уже проявили себе в Харкові та Донецьку, а також приїздили в інші міста України під час участі та організації провокаційних заворушень.

«Зелені чоловічки» — російські військово-службовці без розпізнавальних знаків, котрі ведуть незаконну діяльність на території півострова Крим. За офіційним твердженням керівництва РФ — народна самооборона Криму озброєна за останнім словом техніки.

facebook

Державна прикордонна служба України

Светлана Биаченко тримайтеся хлопці! пишаємось!

Мария Левчук Хай Бог береже!

Nataliya Stefanenko спасибі вам, люди!ви ясно сказали всім, що честь ще остаточно не стала розмінною монетою у цьому світі. ми з вами

Иван Коробко Держитесь ребята! Весь народ Украины поддерживает вас!

Юлия Некто а в зворотньому напрямку, виїжджаючи, перевіряють на ймовірну участь у масових заворушеннях та інших злочинах?

Євгенія Істоміна наші захисники, дякуємо!

Мария Левчук Тримайтеся, хлопці! З Вами український народ!

Valery Kosovtseff Дорогие наши погранцы. Я Харьковчанка, брат сейчас живет во Львове, в прошлом служил в погранвойсках Украины(каждый день звонит нет ли повестки, рвется на службу), склоняем голову перед Вашим мужеством и стойкостью. Спасибо вам от всей Украины. Спаси Вас Бог

Aleksey Goncharuk Держитесь братишки! Во все времена мы первыми принимали бой! Удачи вам и храни вас Бог!

Елена Авдеевская Береги, вас, Боже!

Инна Иванова Держитесь парни! Мы за вас молимся! Вся Украина молится за вас!

Наталья Дзязіна Держитесь, ребята!

Oksana Fanelli Скажите как помочь? Украинцы живущие не в Украине очень хотят помочь хотя бы финансово! Номер 565 не походит! Помогите нам помочь вам и нашей стране! Спасибо

Елена Козлова Дорогие друзья! Я - дочь офицера-пограничника. Мой отец служил в Грузии и, естественно, всей семьей (а у меня ещё два брата) мы были рядом. Я помню время, когда в школу нас возили в сопровождении автоматчиков, потому что похищение детей военных для шантажа было очень распространено. Я помню, как взрывались склады с боеприпасами и казалось, что весь мир рухнет. Но одно я знала, что высокое звание пограничник - это не просто слова. Это в первую очередь честь и порядочность. Именно к пограничникам приходили местные жители за помощью и знали, что найдут поддержку не словом, а делом. В этот сложный период, когда Украину рвут на части прокремлевские шизофреники, я желаю вам выдержки и терпения, потому что мужества и стойкости вам не занимать. И думаю вы все помните, что Пограничные войска - щит! Остальные войска - шурпы в нем.

Зоряна Федорів-Шкіра Тримайтеся, хлопці! З Вами український народ!

Викладено без редакційної правки мовою оригіналів

МИТЬ РОЗРЯДКИ

Путін відправляє свої війська відпочивати до Криму. Але відпочинок у Криму завжди був дорожчим, аніж в Абхазії чи Південній Осетії.

— Бандерівців бачиш?
— Ні.
— А вони тут є. А російських вояків бачиш?

— Так.
— А їх тут немає. ***

Двоє «зелених чоловічків» ідуть дорогою, один запитує у місцевого:
— А як так дайду да Керчі?
— Ні.
Другий:
— А я?

СПОРТ

Паралімпійський тріумф України

Після завершення XI зимових Паралімпійських ігор збірна команда України повернулася додому. На іграх у Сочі наші спортсмени здобули 25 нагород і посіли 4-е місце в загальнокомандному заліку. Офіційна зустріч збірної, в якій взяли участь, зокрема, міністр молоді та спорту Дмитро Булатов, заступник Голови Верховної Ради України Руслан Кошулинський та президент Національного олімпійського комітету Сергій Бубка, відбулася в аеропорту «Бориспіль».

Олена ТАЩИЛІНА

Очільник міністерства молоді та спорту зачитав вітальне слово Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка та від себе зазначив, що незважаючи на величезний моральний тиск, який чинився на наших спортсменів, і ризики дискваліфікації, українські паралімпійці продемонстрували незламну силу духу, спортивну витривалість і патріотизм у цей важкий для України час.

— Ви є прикладом для співвітчизників, і ми пишаємось вами, — сказав Дмитро Булатов. — Запевняю вас, що Міністерство буде й надалі працювати над створенням необхідних умов для тренувань і реалізації ваших можливостей.

Також урядовець наголосив, що всі грошові винагороди паралімпійцям будуть виплачені у встановлені терміни. Передбачено, що за кожну

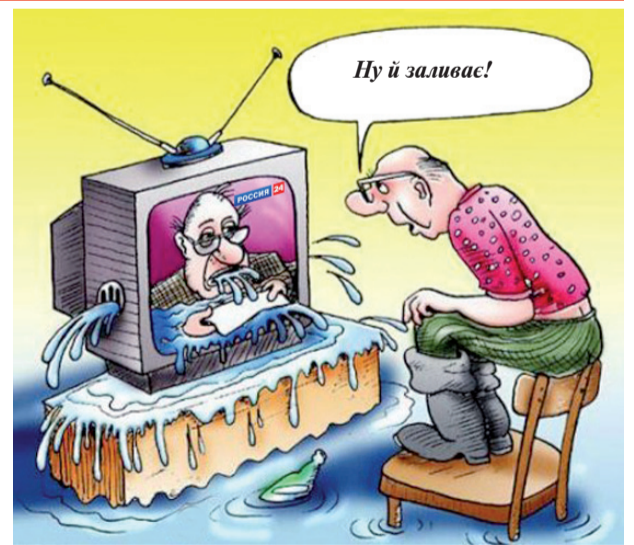
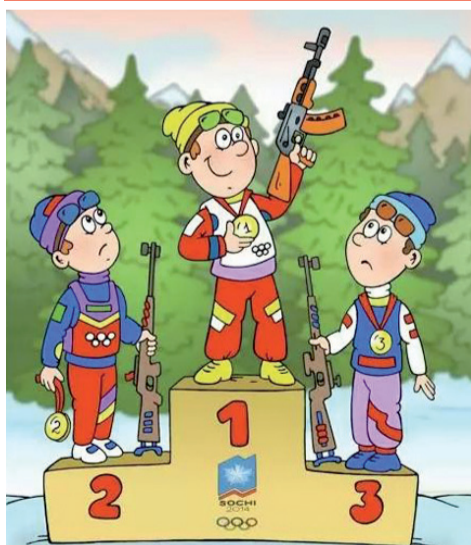

золоту медаль держава виплатить спортсменам по 800 тисяч гривень, за «срібло» — 550 тисяч, а за «бронзу» — 380 тисяч.

Під час прес-конференції з нагоди повернення збірної України з ігор президент Національного паралімпійського комітету України Валерій Сушкевич розповів присутнім, у яких нелегких умовах їм довелося відстоювати спортивну честь і гідність нашої держави. Зокрема, він нагадав, як через напис «мир» на куртці охорона російського стадіону не хотіла пропускати українську лижницю Людмилу Павленко на арену під час церемонії закриття ігор. Проте домогтися свого вони так і не змогли.

— Українських паралімпійців відверто й постійно «пасли». І все це нагадувало не змагання, а постійну боротьбу за те, щоб стверджувати Україну на землі держави, яка здійснила агресію стосовно нашого народу. Поговорити по телефону нормально не можна було — постійно слідували. А перед прес-конференцією мене покликали в окрему кімнату, де вимагали дати «ознайомитися» з виступом. — Такого я ще не бачив», — зауважив Валерій Сушкевич.

ВЕСЕЛИМ ОЛІВЦЕМ

Засновник: Адміністрація Державної прикордонної служби України

Видається з липня 1943 року

ПРИКОРДОННИК
УКРАЇНИ

Свідоцтво про реєстрацію: КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс: 61023

Головний редактор Олександр БОЙКО
Заступник головного редактора Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ
Черговий по номеру Василь КЛИМЕНКО

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»
Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15
Програму телебачення та сканворд надано ТОВ «Мега-Поліграф»
Замовлення: 34448
Наклад: 8200 прим.

З питань розміщення реклами на шпальтах газети звертатися у відділ реклами та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 566-43-30

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації — рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Наша адреса: 02099, м. Київ, вул. Ялтінська, 11

Тел./факс: 566-43-30 (багатоканальний) 239-85-73, 239-85-77
E-mail: redactor@pvu.gov.ua kordo@ukr.net